

Per Žolines Kretingoje – tarptautinio projekto „Eglė žalčių karalienė“ finalinis akordas

Daiva GEDVILIENĖ

Teatrinio-kūrybinio projekto „Eglė žalčių karalienė“ idėja gimė 2023 m. vasario 4 d. Mažeikiuose. Tada čia vykusio tarptautinio mėgėjų teatrų festivalio „Invazijos“ metu trys mėgėjų teatrų režisieriai – Zanda, Nerijus ir Daiva – nutarė lietuviškąją legendą apie Eglę žalčių karalienę išversti į latvių kalbą ir pagal ją pastatytą spektaklį parodyti Latvijos bei Lietuvos žiūrovams. Tuo po to prasidėję darbai netrūkųs įgavo pagreitį ir šis mūsų sumanymas tapo ilgalaikiu projektu.

Pirmą kartą Mažeikių teatro istorijoje įgyvendinamam tokio pobūdžio kultūriniam-teatriniam projektui realizuoti prireikė trejų metų. Pirmiausiai

2025 m. rugpjūčio 15 d. Kretingoje vykusio renginio reklaminis plakatas

tai buvo visų jo dalyvių kūrybingas edukacinis-švietėjiškas darbas gilinantis į lietuvių tautosaką, papro-

2023 m. rugpjūčio 26 d. Latvijos Brocėnų apskrityje ir 2024 m. rugpjūčio 2 d. Mažeikių Pavenčių apskrityje vykusio projekto renginių reklaminiai plakatai

čius, bandymas scenoje parodyti mūsų krašto savitumą bei siekis skleisti visuomenėje naujas, šiuolaikiškas teatrinės idėjas, tam pritaikant įvairias kūrybiškumo raiškos formas.

2023 m. rugpjūčio 26 d. Brocenėje (Latvijoje) finišavo pirmasis projekto etapas. Sulaukę čia po parodyto pirmojo spektaklio „Eglė žalčių karalienė“ didelio žiūrovų palaikymo, pamatę, kaip jie, pasibaigus premjerai, dėkoja aktoriams ir režisieriui, supratome, kad einame teisingu keliu. Tai visai kūrybinei grupei suteikė pasitikėjimo ir tikėjimo, kad visi šio projekto tikslai gali būti įgyvendinti, o jo sumanytojams gimusios vizijos tapti tikrove.

2024 m. rugpjūčio 24 d. gausus projekto dalyvių būrys šurmuliavo Ventos upės paplūdimyje Mažeikiuose. Komandinis darbas ir per metus patobulėjusi aktorių vaidyba, šokėjų sceninis meistriškumas, puikiai vyrų choro grupės bei folkloro ansamblio atliekami kūriniai jau čia vykusio renginio generalinės

(Nukelta į 10 p.)

Radvilės Kucevičiūtės nuotraukose (nuo viršaus)– 2025 m. rugpjūčio 15 d. Kretingoje vykusio renginio akimirkos ir dalyviai: pirmame plane iš kairės – Mažeikių kultūros centro teatro „Visavi“ režisierė Daiva Gedvilienė, Eglę vaidinusi latvių aktorė Māra Vāce, Kretingos Egidijaus Radžiaus teatro režisierius Nerijus Gedminas; scena iš Kretingoje parodyto spektaklio „Eglė žalčių karalienė“; grupinė Kretingoje 2025 m. rugpjūčio 15 d. vykusio renginio dalyvių nuotrauka

Iš kairės: 2024 m. pasibaigus renginiui, žiūrovams pagarbą atiduoda kūrybinių grupių nariai. Priekyje – teatro režisieriai: Zanda (Brocenė), Daiva (Mažeikiai), Nerijus (Kretinga); Mažeikių kultūros centro teatro „Visavi“ aktorių komanda 2024 m. Mažeikių Pavenčių paplūdimyje spektakliui pasibaigus. Fotografė Sandrija Mockuvienė

repeticijos metu pranašavo sėkmę. Spektaklis pavyko. Visi dalyviai jo pabaigoje pagal tradiciją sušoko draugystės ratą ir buvo patenkinti tuo, kas įvyko, pradėjo laukti kitų metų, kai pagal planą Kretingoje turėjo nuskambėti trijų mėgėjų teatrų – Brocenės, Kretingos ir „Visavi“ – sukurtas lietuviškos legendos finalinis sceninis variantas.

Šiomet, 2025-aisiais, projekto dalyviai Žolinių švęsti susirinko į Kretingą. Per tuos tris metus (projekto įgyvendinimo laikotarpiu) teatrų kūrybinėse grupėse pasikeitė dalis aktorių, kūrusių Eglės, Žilvino, Drebulės vaidmenis, studijuoti išvyko net

visa latvių choreografų komanda, tačiau projektas buvo tęsiamas, žinia apie jį sklido toliau. Finaliniam spektakliui jo kūrėjai ruošėsi atsakingai ir štai – pagaliau atėjo lauktoji akimirka.

„Teka, teka skaisti saulė“. Prasidėjus spektakliui šis lietuvių liaudies dainos motyvas nuskambėjo lietuvių ir latvių kalbomis.

Pirmieji pasirodė kolegos iš Latvijos – Brocenės kultūros centro teatras (režisierė Zanda Strogonova).

VAIDINO:

Mazā Egle – Madara Pole;

Mazais Zalktis – Artūrs;

2023 m. Brocenėje vykusiam renginyje dalyvavusių Brocenės, Mažeikių ir Kretingos teatrų aktoriai, režisieriai. Fotografas Žygimantas Gedvila

Jaunā Egle – Lelde Ābula;
 Jaunais Zalktis – Markuss Toms Volbedahts;
 Pieaugusī Egle – Māra Vāce;
 Pieaugušais Zalktis – Arnis Braučs;
 Egles māte – Liene Birkvalde;
 Egles māsas: Inga Ābula – Šteinberga, Annija Kalniņa;

Mātes: Vija Evaršone, Dzintra Pole, Aija Kazāka;
 Vīri: Ansis Ābuls, Jānis Vizulis.

Latvių kūrybinė grupė aktorių kuriamus vaidmenis paryškino tradicinėmis liaudies dainomis, šokiais, choreografinėmis scenomis.

Įdomiais režisūriniais sprendimais savitą dramatinio nuotaiką sukūrė Kretingos savivaldybės kultūros centro Egidijaus Radžiaus teatro aktoriai (režisierius Nerijus Gedminas). Vaidino:

Eglė – Julija Train-Serapinienė;

Žilvinas – Rolandas Normanas;

Jūrų motės: Liuda Grikpėdienė, Loreta Jonutytė, Vida Slavinskė.

Spektaklio finalines, gaudinančias legendos scenas sukūrė Mažeikių kultūros centro mėgėjų teatro trupės „Visavi“ aktoriai ir į renginį atvykę latvių Brocėnės meno kolektyvai.

VAIDINO:

Eglė – Evelina Doveikaitė;

Drebulė – Ieva Ivanauskaitė;

Jūros motė – Erika Ivanauskienė;

Žemės motė – Regina Stonkuvienė;

Vėjo motė – Benita Donėlaitė;

Motina – Regina Pronckuvienė;

Eglės sesės – Sandrija Mockuvienė, Palmyra Česnauskaitė, Gražina Jonikienė; Eglės brolis – Jokūbas Gelžinis;

Brocėnės kultūros centro folkloro anambelis „Virza“ (vadovė Sandra Snipke);

Brocėnės kultūros centro kapelaa „Peterpogas“ (vadovė Anita Arajuma);

Saldus tautinių šokių ansamblis „Kursa“ (vadovė Inesa Buša);

Saldus vyrų choro „Mūžam jauni“ grupė (vadovė Jana Vicinska).

Aplodismentai, dovanos, gėlės...

Šio projekto metu iš kartos į kartą perduodama lietuviška legenda „Eglė žalčių karalienė“ subūrė didžiulį būrį gražių, talentingų, kaimynystėje gyvenančių žmonių, kurie scenoje atgaivinę ir savitai perteikę ją nuo vaikystės žinomą Eglės ir jos vyro

Mažeikiuose 2024 m. vykusiame renginyje vaidina latvių aktoriai. Fotografė Sandrija Mockuvienė

Žilvinio tragišką meilės istoriją, pasibeldę į kiekvieno žiūrovo širdį.

Spektaklio kūrėjai sako: „Mes žinome vieną paslaptį – visos nereikšmingos ambicijos nublinksta prieš kūrybingas ir talentingas asmenybes, kurios, kaip ta galinga jūros banga nuoširdumu užplūsta ir lieka šiluma visų širdyse“.

2024 m. rugpjūčio 26 d. Mažeikiuose vykusio renginio reklaminis plakatas